

DIRETTORAT GHAL KWALITÀ U STANDARDS FL-EDUKAZZJONI
Dipartiment tal-Kurrikulu u *eLearning*
Taqsimat tal-Assessjar Edukattiv
Eżamijiet Annwali għall-Iskejjel Sekondarji 2011

Rotta 1

IT-TIELET SENA

MALTI

HIN: SAGHTEJN

Isem : _____

Klassi : _____

GHALL-UŻU TAL-GHALLIEMA:

SKEMA TA' MARKI

Mistoqsija	A	B	Ċ	D	E	TOTAL
Marki	18	28	12	12	30	100
Marki tal-istudent/a						

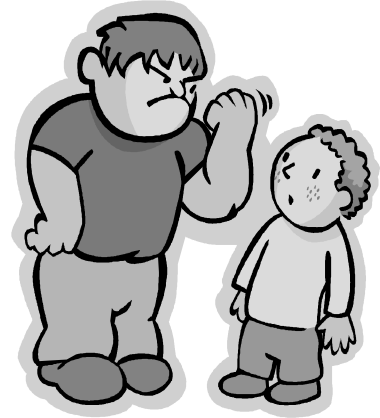
KUMMENTI

A. Silta għall-qari

(18-il mark)

L-ghodda biex tirbaħ lill-*bully*

Jekk inti vittma tal-*bullying* ma tistax tibqa' passiv, taqla' fuq wiċċek u ma tagħmel xejn! Ghalkemm forsi inti kwiet jew misthi, xorta wahda hemm hafna x'tista' tagħmel.

L-ewwelnett tippruvax tagħti lura jew tkun aggressiv mal-*bully*. Minflok, kun sod fi kliemek, ħares lejn il-*bully* f'għajnejh u għidlu biex jieqaf. Imbagħad itlaq minn fejn tkun.

Fl-iskola iftaħ qalbek ma' adult li taf li jista' jgħinek. Fil-brejk toqgħodx wahdek. Kun żgur li jkollok aktar minn ħabib wiehed fl-iskola halli jekk dan ma jigix skola, inti ma tispiċċax wahdek.

Evita daww il-postijiet fejn taf li hemm studenti aggressivi u oqgħod f'post fejn ikun hemm l-għalliema viċin. Fl-aħħar nett, dejjem uri li inti student kunfidenti. Imxi b'rasek mghollija u bi spallejk dritti.

Meta inti jirnexxilek tuża dawn l-ghodod kollha, ma tkunx qed tagħti ċans lill-*bully* biex jiddominak u jagħmillek ħajtek infern.

(addattament minn kitba ta' J. Azzopardi li dehret f'*dawlFrangiskan* ta' Ġunju/Lulju 2010)

1. Aghzel it-twegiba t-tajba billi taghmel sing taħtha:

- i. Jekk int vittma ta' xi *bully*, (ibqa' aqla' fuq wiċċek, ibqa' passiv, ipprova aghmel xi haġa).
- ii. Mal-*bully* tkunx (assertiv, aggressiv, hanin).
- iii. L-aħjar li titlaq minn fejn ikunu (l-*bullies*, l-ghalliema, shabek).

2. Mis-silta sib u iktib il-kelma li jonqos: (6)

- i. Tajjeb li fl-iskola titkellem ma' xi a_____.
- ii. Fil-b_____ toqghodx wahdek.
- iii. Importanti li jkollok aktar minn h_____ wiehed.

3. Veru jew Falz? (6)

- i. Mur fejn ikun hemm l-istudenti aggressivi. _____
- ii. Dejjem uri li inti kunfidenti. _____
- iii. Imxi fuq dawn il-punti u lill-*bully* tirbahlu. _____

B. Lingwa

(28 marka)

1. Biddel in-numri fi kliem mill-kaxxa, bħal fl-eżempju. (6)

- i. Marija għandha (3) tliet ewro.
- ii. Pawlu għandu (12) _____ ewro.
- iii. Sandra għandha (50) _____ ewro.
- iv. Paula għandha (26) _____ ewro.
- v. Il-bank sellef (100) _____ elf ewro.
- vi. Jiswa (2) _____ ewro u (10) _____ ċenteżmi.

tnax-il, **tliet**, żewġ, hamsin, mitt, għaxar, sitta u għoxrin

2. Qiegħed dan il-kliem li ġej fil-kaxxa t-tajba bħal fl-eżempju:

(6)

mahbuba mahbub mahbubin

minxura minxurin minxur

mehjutin mehjut mehjuta

Maskil (raġel)	Femminil (mara)	Plural (ħafna)
mahbub	mahbuba	mahbubin

3. Komplil dawn is-sentenzi billi tagħmel sing taħt il-kelma t-tajba bħal fl-eżempju:

(8)

- Is-surmast kellem (lil, lil-, lill-) istudenti.
- Sellift il-PSP (lil, lil-, lill-) oħti.
- Ħadt il-kotba lura (lil, lil-, lill-) librara.
- Il-knisja qed tiġbor (għal, għal-, għall-) foqra.
- (Għal, Għal-, Għall-) kull għadma hawn mitt kelb.

4. Qabbel Kolonna A ma' Kolonna B b'hal fl-eżempju:

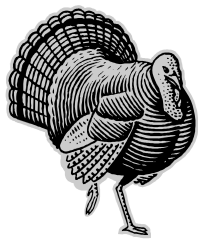
Kolonna A		Kolonna B	
1	Mort ma' shabi nara film.		Il-Papa ma marx Ghawdex.
2	Marija baqghet tistudja.		Qatt ma kont daqshekk ferhan.
3	Israq.	1	Ma mortx ma' shabi nara film.
4	Dejjem kont daqshekk ferhan.		La tisraqx.
5	Il-Papa mar Ghawdex.		Marija ma baqghetx tistudja.

Ċ. Malti Prattiku

(12-il marka)

Imla l-vojt bil-kliem mill-kaxxa t'isfel halli tkompli dan l-avviż:

FIERA KBIRA

Nhar il-_____ 3 ta' Lulju ser tkun _____ fiera kbira mill-Każin tal-Banda San Ġiljan b'risq l-istess għaqda mużikali. Din il-_____ ser issir fis-_____ tal-każin. Fil-fiera ssibu tigieġ, papri, dundjani, pjanti, affarijiet utli għad-dar, u bar komplut b'kollox. Il-fiera tibda fid-9 ta' filgħodu u tibqa' _____ sad-9 ta' filgħaxija. Mela _____ u ġibu lil hbiebkom.

miftuħa, ejjew, organizzata, fiera, Hadd, sala

i. Proża

L-iskuter ta' Luqa

It-toroq kienu bahh, ghax kien il-Ħadd. Ferhanin konna mexjin inkantaw u nirrejżjaw l-iskuters taghna. Kulhadd ferhan b'tiegħu. Jien biss ma kellix. Marju kellu l-iskuter tiegħu li kien ghamilhulu missieru. Sandro kien iddobba ta' huh. Ninu kien ghamel wiehed hu. Luqa kien 'ordnal' wiehed missieru.

L-iskuter li 'ordnal' kien tal-fagu, injam kannella ċar. It-tajers kienu godda fjamanti u tal-lastku. Kellu ħorn idoqq daqqa li fir-raħal qatt ma kienet instemgħet bħalha. U kellu *steering* tan-nikil.

(addattament minn **Stejjer taċ-Ċarrut** – SEDQA)

Aghżel l-aħjar twegiba billi tagħmel sing taħtha: (6)

(a) Ghaliex it-tfal kienu ferhanin?

- (i) It-tfal kienu ferhanin ghaliex kienu se jmorru bl-iskuters.
- (ii) It-tfal kienu ferhanin ghaliex kien il-Ħadd.

(b) Kemm mit-tfal kellhom skuter?

- (i) Erbgħa mit-tfal kellhom skuter.
- (ii) Ħamsa mit-tfal kellhom skuter.

(ċ) Minn xiex kien magħmul l-iskuter ta' Luqa?

- (i) L-iskuter ta' Luqa kien kollu tan-nikil.
- (ii) L-iskuter ta' Luqa kien tal-fagu u bl-*steering* tan-nikil.

ii. Poeżija

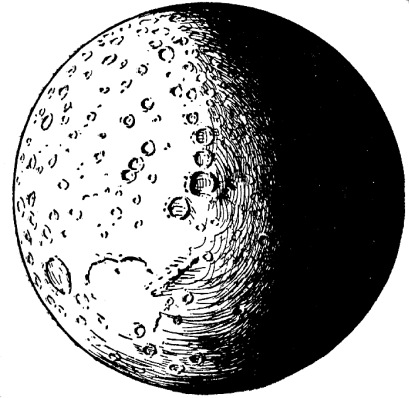
Kienet lejla ta' difa li jghaxxaq,
Qamar jiddi mill-isbah smewwiet;
Kollox sieket mal-plajja, fuq wiċċi
Fewga helwa mill-ohla fewgiet.

.....

Gera hsiebi lejn hena tfuliti,
Iż-żmien helu tal-hajja bla hsieb,
Meta kollox hu safi mill-htija,
Meta kollox ma' qalbna jingieb.

.....

(2 strofi mill-poeżija **Wahdi** ta' Dun Karm)

Aghzel it-twegiba t-tajba billi tagħmel sing taħtha: (6)

- Min qiegħed jitkellem fil-poeżija?
(il-poeta Dun Karm, xi hadd iehor, in-nies)
- Il-kliem fl-ewwel strofa tal-poeżija juri li l-ambjent li kien fih il-poeta kien (meraviljuż, ikrah, mibni).
- X'beda jahseb il-poeta?
(dwar l-iskola, dwar tfulitu, dwar ommu)
- Kif jiddeskrivi lil tfulitu l-poeta?
(żmien ikrah mimli inkwiet, żmien helu li tar, żmien helu mingħajr hsibijiet ta' xejn)
- X'jissejhu l-istrofi ta' din il-poeżija?
(kwartini, terzini, sestini)
- Fl-ewwel strofa, liema huma l-kelmiet li jirrimaw?
(jghaxxaq / smewwiet, jghaxxaq / wiċċi, smewwiet / fewgiet)

E. Kitba ta' sentenzi / paragrafi (30 marks)

1. Qiegħed in-numri 2 sa 6 hdejn il-paragrafi halli tkompli t-tagħrif dwar ir-rebbiegħa. (10)

Anke l-fawna tieħu r-ruħ. L-għasafar ipassu lejn it-tramuntana u l-insetti jqumu mir-raqda tax-xitwa.	
Ir-rebbiegħa tibda fil-21 ta' Marzu u tispicča fl-20 ta' Ġunju. F'dan l-istaġun in-natura tkun fl-aqwa tagħha.	1
Kif rajna, ir-rebbiegħa hu żmien tal-ghageb. Jalla kull staġun ikollu mir-rebbiegħa!	
Is-sigar itellghu l-weraq ġdid. Wara jifthu hafna fjuri kkuluriti biex isiru frott fis-sajf. Kemm jidhru sbieħ!	
L-aktar insetti bieżla jkunu n-naħal u l-friefet. Tal-ewwel jiġbru n- <i>nectar</i> halli jagħmlu l-għasel u tat-tieni jkunu fis-sakra jiżfnu minn fuq fjura għall-oħra!	
Anke l-għoljiet jidhru sbieħ, hekk kollha mimlija ħaxix. L-għelieqi jkunu ħomor bis-silla jew sofor bl-Ingliża.	

U

2. Ikteb madwar **150 kelma** dwar **wieħed** minn dawn fuq karta separata. Il-kliem fil-parentesi jista' jgħinek: (20)

- Il-vantaġġi u l-iżvantaġġi li tkun filmstar magħruf/a.** (kulhadd ikun jaf bik; jammirawk u jhobbuk; jitolbuk l-*autograph*; ikollok il-*fan club*; tkun sinjur; ikollok dar f'diversi nhawi; tidher fil-gazzetti u fil-*magazines*; imma ma jkollokx privatezza; idejquk il-paparazzi)
- L-isport.** (l-isport u s-saħħa; l-isport fl-iskola; l-isport favorit tiegħi; tattendi f'xi klabb tal-isport?; l-importanti li tieħu sehem u mhux li tirbaħ; l-isport fuq it-televisin)